

JUNGSMANNINA EFFOAN CORONASSA

12keskiviikko

Kesä Maarianhaminassa oli mennyt sumussa ja humussa ja yhtä äkkiä huomasin syksyn olevan käsillä. Olin ajautunut jonkun ryyppyporukan mukana Turkuun, tuohon kaupunkiin josta minulla oli vain huonoja muistoja. Johtuiko se siitä että ensikerran kun olin tässä kaupungissa, paellutin toisen korvani. Ankeampaa katua en tiedä talviviimassa kuin Linnankatu kun talsit pakkasella kohti Merimieskotia, joka oli siihen aikaan lähellä satamaa. Rahat alkoivat olla vähissä ja oli pakotettu ottamaan jobin kuin jobin. Koska säkän paikkoja ei ollut tarjolla, otin junkin jobin ja laiva oli Effoan Corona jonne nyt laahustin. Uffarikongilla tuli virkapukuinen ensimmäinen perämies vastaan ja kysyi mitä asiaa, kysyin kapteenia.

– Kapteeni on ylhäällä brykällä, mennään sinne, sanoi försti. Kipusimme kerroksen ylemmäs ja huomasin kipparin katselevan alas täkille. Kummallakin herroista oli täydellinen uniformu päällensä, ei vaikuttanut kovin rennolta tämä upseeristo, olin tottunut vähän lunkimpiin uffareihin.

Kapteeni kääntyi katsomaan minuun ja kysyi:

- Mikä mies, mikä mies?
- Uusi junkki, ehätti försti sanomaan.
- No eikö se junkki osaa itse vastata?
- No eipä ole vielä tilaisuutta annettu, vastasin jolloin Kippari tulkitsi sen vittuiluksi koskapa silmien ilkeä tuijotus vain korostui, tai ainakin minusta tuntui siltä.
- Onko sitä miehellä laivakokemusta?
- Onhan sitä, kolme ja puoli vuotta, vastasin ja ojensin passin ja Ruotsalaisen seilauslistan jonka olin hankkinut kokkikouluun pääsyä varten.

– Kolme ja puoli vuotta talous puolella ja mies hakee jungmannin paikkaa”, kapteeni maiskautteli suutaan ja kääntyi förstin puoleen, – Mikähän on miehessä vikana kun ei kokiksi kelpaa, liekö seilauskielto Ruotsissa? Nyt mua alkoi vituttaa kapteenin ivaileva puhe ja melkein sylkäisin sanat suustani:

– Ei ole kieltoa, ja jos kapteeni antaisi ne mun paprut takaisin ja kirjoittaa, ei hyväksyty ja sillä siisti. Kippari ei antanut vielä periksi:

– Miksi sinä jungmannin jobin otit? No kun olin perse auki pakko oli ottaa, ajattelin itsekseni.

– Oletkos sinä tosissas tämän paikan kanssa? jatkoi kippari.

– Totta helvetissä olen, ei kai minusta olisi tehty säkäkokia 15 vuotiaana jos en olis töitäni tehnyt.

– Komentosilla ei kiroilla, kippari sanoi ja huomasi hieman liennytyistä hänen äänessään.

– Mene miehistön puolelle ja kysy hyttiäsi, minä pidän nämä paperit. Mönstraus tapahtuu huomenna.

Jopa oli vittumainen aloitus tällä laivalla, ajattelin kävelessäni kohti miehistömessiä.

Hytti oli kahden hengen ja yläpunkka näytti olevan vapaana. Siisti hytti, vaikkakin aika pieni. Katsoin kelloa ja totesin ruoka-ajan olevan käsillä, joten nousin ylös messiin ja kampesin ruokapöytään johon tuleva hyttikaverini oli jo kattanut minullekin lautasen, joten ei muuta kuin syömään. Huomasin vilkuiluja lippalakien alta, kukaan ei ollut puhunut sanaakaan, tahi kysellyt minulta mitään, tuntui ahdistavalta tämä tilanne.

– Minä tulit junkiksi, sain sanottua ja epämääräinen murina kuului pöydistä.

– Onko ensimmäinen laiva? ilmeisesti poosu yritti saada jonkinlaista juttua aikaan.

– No, on täkillä, vastasin.

Seuraavana aamuna olin jo hyvissä ajoin messissä aamupalalla ja kyselin kallelta laivan touhuista. Pikkuhiljaa messi täyttyi krapulaisista täkkäreistä ja poosu saapui förstin käskynjalalta ja alkoi komennella miehiä töihin. Minä jouduin föörpakalle pläkkäämään toiseen kertaan, eilen jo aloitettua mönjäämistä. Kaverina mulla oli uusikaupunkilainen puolimatuusi, joka kehuskeli Moselin huoria, ja oli pa tuonut yhden hyttiinsä ja jota aikoi sutasta kymppin kahveella. Mönjä oli eri väristä kuin eilen pläkätyt, ettei vaan jäisi vapaapäiviä, kyllä ihminen on nerokas ja poosu aivan eri toten.

Laiva oli melkein lastattu, eli sen mitä Turusta tulisi, jatkaisimme vielä Raumalle ja Poriin lastaamaan loput paperirullat ja sieltä kuulemma Englantiin Cardiffiin, Svansaan ja lopuksi Manchesteriin. Päivä meni suht koht mukavasti, sen huomasi kyllä, että syksy oli saapumassa Suomeen, oli melko viilettä jo. Ajattelin Etelä-Amerikan ilmastoja ja vitutus senkun kasvoi koko ajan, en oikein tiennyt miten tästä talvesta selviäisin. Suomi Englanti linja ei oikein tuntunut houkuttelevalta, ei ainakaan talvella. Ruokatunti koitti vihdoon ja katselin sapsukoita: kuoriperunat ja sianlihakastike joka oli aivan harmaata, ei oltu ruskistettu jauhoja tarpeeksi, makua ei ollut yhtään. Miten tämmöisessäkin kastikeessa voi tyriä? ajattelin, mutta pidin turpani kiinni, ettei vaan pidettäis uutta junkkia liian nokkavana. Coronassa oli emäntä, joka hoiti myös stujun hommat eli siis kokki-stuerti toisin sanoen. Laiva itsestään ei ollut kovin vanha, messit ja hytit olivat siistejä, ei valittamista.

Vihdoin laiva oli lastattu ja matka Raumalle alkoi, minut oli laitettu 12-4 vahtiin ja senhän jo arvelinkin tapahtuvan, mihinkäs muuhunkaan. Odotin innolla ruorihukia, olinhan ollut Ms Travacoren ruorissa opettelemassa monet kerrat. Vaskonen oli opettanut minut pleissamaan trossia, vajaria en vielä osannut pleissata. Odottelin innolla näitä merimiestöitä, saisin pikkusen näpäytettyä kipparia, kun epäili että en ollut tosissaan junkin jobia hakiessani. Eikä ollut epäilystäkään etteikö kippari olisi kuullut tästä. Yöllä kompuroin siivelle: kolmonen, kippari ja poistuva toinen perämies katselivat uutta junkkia. Puolikas komennettiin ruoriin ja minut brygän siivelle tähystäjäksi. Tunnin päästä päästiin vähän väljemmille vesille ja kolmonen kysyi, josko uusi junkki opettelisi ruorin pitoa.

– Ei mun tarte opetella, minä osaan jo, vastasin ja astuin ruoriin. Puolikas sanoi kurssin ja tarpeettoman kovalla äänellä toistin kuulemani.

Huomasin sivusilmällä kipparinkin noteeranneen tapauksen. Kolmonen hivuttautui pikku hiljaa kompassin viereen katselemaan, ei luottanut uuteen junkkiin. Ruorihuki meni hyvin ja luovutin ruorin puolikkaalle ja sotilaallisen kovalla äänellä ilmoitin kurssin. Kippari oli jo poistunut brygältä ja kolmonen komensi minut kahvinkeittoon ja samalla pääsin myös röökille.

Tämä laiva tuntui aika pieneltä, kun vertasin sitä edellisiin kahteen kuivarahtialukseen, ja laivan uffareitten pukeutuminen täydelliseen uniformuun merivahdin aikana, tuntui minusta aika oudolta. Mutta olinhan nähnyt Etelä-Amerikassa vanhan, iänikuisen höyryhinaajan kipparin olevan täydessä juhlapuvussa pillinaruja myöten, että se siitä, jos tämä oli Effoan uffareitten tyyli, tai jopa Rederin määräys.

Nämä kaksi siftausta Raumalle ja Poriin olivat lyhyitä trippejä ja pistäydyimme puolikkaan kanssa vihreäkattoisessa merimieskapakassa, Mäntyluodon riemuliiterissä, jossa kulahtaneet vanhat portot pitivät kuria nuoremmilleen. Näytti siltä, että näilläkin oli oma poosunsa, ero oli kuin yöllä ja päivällä Brassityttöihin verrattuna.

Laiva oli paperirullia täynnä ja matka kohti Kieliä ja Saksanmaata alkoi. Itämeri näytti syksyisen luonteensa ja Gotlannin kohdalla todellinen ravistelu vasta alkoi, Itämeren vittumainen aalto tuli milloin mistäkin suunnasta, johtuen ilmeisesti Itämeren mataluudesta. Vettähän ei paljon ole, verrattuna valtameriin. Holtenau, Kielin kanavan Itämeren puoleinen kaupunki lähestyi, mutta tiukka sumu yllätti meidät ja minut komennettiin keulapakalle kellon kilkutteluun.

Kerron tähän väliin jutun joka minun piti kertoa jo tarinassa Messikallen Matkassa, mutta pelkäsin jutusta tulevan liian pitkän, joten jätin sen pois: Ms Eva Jeanette oli jo ohittanut Nova Scotian ja lähestyimme New Yorkia, tiukka sumu oli taas kiusanamme, kuten yleensäkin talvi aikaan tässä kohtaa. Keulapakalla puolimatruusi kilkutteli kelloa joka kuului ahteriin saakka. Laivan koneet oli sammutettu, alus oli paikallaan. Kippari oli nähnyt tutkasta meidän paapurin puolella ison kaiun, joka lähestyi koko ajan meitä. Brygän siivellä oli myös tiukka tähystys, siellä oli kippari ja pari perämiestä, kaikki paapurin puolella kuulostelemassa lähestyvää, ilmeisesti isoa laivaa. Merenkäyntiä ei juuri ollut, joten oli aavemaista yrittää kuunnella, ei edes oman laivan keulaa näkynyt niin tiukka sumu oli. Sitten alkoi kuulua toinen, matalampi kilkutus, se oli jotenkin säännönmukaisempi kuin pakalta tuleva. Sekin tuntui tulevan aika läheltä, vaikka sumussa äänet tuntuivat tulevan milloin mistäkin. Meitä oli ahterissa iso porukka vapaavahteja myöten kuulostelemassa, kun hiljaisuuden keskeltä kuului höyrykoneen matala ääni, joka voimistui koko

ajan, "Saatans, sehän tulee päälle, joku kiljahti ja muut yhtyivät päivittelemään asiaa. Nousimme esakokin kanssa parit leidarit ylemmäs paatti täkille katselemaan mitä tapahtuisi.

Ja sitten se väistämätön tapahtui, musta iso laivan keula osui viistosti kakkosluukun kohdalle ja törmäyksen voimasta Eva Jeanette kallistui styyrpurin puolelle, josta oikeni aika nopeasti. Ilmeisesti törmäävän laivan ruori oli saatu kaikki oikealle, jolloin laiva raapi meidän ulkosivun ahteriin saakka ruvelle. Huomasimme laivan pakalla puoli tusinaa ruskeita silmäpareja pelosta suurina katselemassa tätä törmäystä. Esakokki huomasi ilmeisesti laivan kotisataman ahterista ja Lefan suusta tuli: "ne on kreikkuja jeevlar, miten vittu ne voi ajaa vauhdilla tällaisessa sumussa". Olikohan kreikkalaisilla edes tutkaa, laiva ainakin oli ikäloppu, varmaan suomalaisilta ostettu, pressulla paikattu, loppuun ajettu reki. Myöhemmin meriselityksessä: kreikkalainen kapteeni ei ollut tietoinen toisesta aluksesta alueella, kuvastaa hyvin tapahtunutta, tämä alue oli kuitenkin kiivaasti liikennöityä aluetta, tästähän mentiin sisälle New Yorkin eri satamiin. Se toinenkin kilkutus selvisi, se tuli isosta poijusta mitä alueella oli runsaasti. Ainakin tämä törmäys toi työtä New Jersey telakalle noin puolentoista kuukauden ajaksi, koko paapurin sivu jouduttiin uusimaan. Onneksi vuotoja ei ollut, pahimmat vauriot tuli ylemmäs, muun muassa koko reelinki uusittiin pantteja myöten.

Corona ohitteli Kielin kanavan peltomaisemia ja seuraavaksi olisi tulo Brunsbuttelisiin, kanavan Pohjanmeren puolelle. Miehistö odotteli sikelikaapin aukeamista, olihan sipsu tuonut laivaan ulosvientiä Holtennaun päässä. Katselin myöhemmin kun täkkärit ja koneporukka kantoivat troikka-votka pulloja kuin pientä lasta sylissään, niin oli hellä ote. Kaljaa näytti olevan myös pari keissiä mieheen, minähän en mitään saanut, olin alaikäinen. Kippari oli ehdoton tässä kysymyksessä.

Oikealle puolelle laivaa jäi puna-valkoinen, iso majakka, se oli kuulemma jonkun matalikon päällä. Siellä täällä oli uponneita laivan hylkyjä, ilmeisesti sodan jäljiltä. Meri oli hyvä kadottamaan vanhat laivahylät, ruoste jäyti nopeasti isommatkin laivat jäljettömiin. Kippari oli koko ajan brykällä, olivathan nämä vedet vilkkaasti liikennöity. Lähestyimme Englannin kanaalia, olin ruorissa ja kapteeni katseli ulos, kääntyi sitten minuun päin:

– Missäs se kokkipoika on oppinut ruoria pitämään? Kuulinko taas pientä vittuilua kipparin äänessä.

– Kokitko siellä ruotsalaisissa ruoritörnejä ajelivat?

– Ei ajele, sanoin ja jätin mainitsemasta missä olin ruorin pidon oppinut.

– Ruotsalaisissa laivoissa kokit tekee hyvää ruokaa, vastasin.

– Eikös meidän laivalla ole hyvä ruoka, kysyi kippari. En enää viitsinyt vastata tuohon kysymykseen ja huomasin kipparin vetävän siitä herneen nenäänsä. Huomasin, että minun ja kapteenin kemiat ei oikein sopineet yhteen.

Saavuimme Englannin kanaaliin ja ruorin pito alkoi käydä vaikeammaksi. Sumu, merivirrat ja risteävä liikenne teki tähytyksestä ja ruorin pidosta vaikeampaa, varsinkin kun kippari tai perämies koko ajan syynäs ruorin vieressä, että mennäänkö kurssilla. Eipä silti, vahtikaveriakin vahdittiin samalla lailla, kovin olivat epäluuloisia ruorin pitäjistä, nämä upseerit. Kolmonen kai juoksi kompassilla sen vuoksi kun kipparikin sitä teki.

Doverin kuuluisat kalkkikivikalliot näkyivät oikealla puolella ja olivat oivallinen maamerkki varsinkin Biskajalta päin tuleville aluksille. Me joutuisimme kiertämään Gronwallin niemen ja

kääntymään styyrpuuriin ja sitten vain kohti Cardiffiä. Ilmat olivat lämmenneet huomattavasti ja olivat ihan kesäiset Suomeen verrattuna.

Ruoka aluksella oli sitä sun tätä, en oikein ymmärtänyt miksi ruuan laitossa ei saatu maittavaa ruokaa aikaseksi, koska siinä ymmärtääkseni kuitenkin käytettiin samoja raaka-aineita kuin muissakin laivoissa, vai oliko niin, ettei tämä naishenkilö viitsinyt paneutua ruuanlaittoon, teki vain sen välttämättömän perusmätön. Salaatti oli aina samanlaisesti tehty, jopa tomaatin lohkotkin olivat aina samassa järjestyksessä, samoin leikkelelautaset ihan saman näköisiä, päivästä päivään. No, minut oli opetettu ihan toisenlaiseen ruuantekoon, oppi-isäni Leif Nillson tähdensi aina ruuan maittavuutta, se oli tärkeintä ruuanvalmistuksessa.

Olimme tokassa melkein keskellä Cardiffia, lähimpään kapakkaan ei olisi pitkä matka, vain parin kadun ylitys ja ensimmäinen pint of best paikka oli nenän edessä. Puomit oli ajettu ylös ja luukut olivat valmiina aukaistavaksi. Coronassa oli uudenaikaiset patenttiluukut, jotka nousivat virsikirjaksi luukun ahterikantiin hirveää kolinaa pitäen. Matruusi Ollikainen kyllä sanoi, kun kehuin luukkujen kätevyyttä, "odotahan vain, kun tämä hyppää pois kiskoilta, niin siinä onkin hyvät neuvot tarpeen miten saa tuommoisen, monta tonnia painavan luukun taas kiskoille takaisin" Sitäpä en tullut ajatelleeksi, niin oli kuitenkin pari kertaa kuulemma käynyt.

En ollut ottanut rahaa yhtään ulos, eihän sitä ollut vielä ehtinyt edes kertynytkään kun kuukausipalkkakin oli vain noin 153 mk kuukaudessa. Minulla oli ollut hätävarana 50 dollarin seteli, jonka olin onnistunut piilottamaan ryyppykavereiltani, nyt ottaisin sen käyttöön. illalla suurin osa täkkäreistä ja konejulleista lähti maihin. Siihen aikaan merimiehet laittoivat parasta päälle, monella puvut päällä, kengät lankattuina, tukkaan brylkreemillä väänetty iso vouku otsalle, toisilla pelkkä vesikampaus, jakaus piti olla suora. Eipä juuri siihen aikaan resuissa maihin lähtijöitä juuri ollutkaan. Oli toki niitäkin, kuten tulin myöhemmin huomaamaan, mutta ne olivatkin alan laivoja, ei tämmöisiä pikku siistejä effoalaisia, joiden mihistä suurin osa tuntui olevan naimisissa olevia miehiä, säännöllinen linja Suomi - Englanti mahdollisti tämän.

Englantilaisissa kapakoissa oli aina karvalakkipuoli ja toinen, herraskaisille tarkoitettu. Istuimme herrojen puolella, siemailin ensimmäistä olut lasiani eli pint of best`iä, puolet portteriolutta ja toinen puoli tynnyriolutta, olihan hyvää. Toiset jo alkoivat heti terävillä, uuskaupunkilainen puolikas veti jo kolmatta Gin-tonic paukkua, näytti olevan miehellä kiire saada pönttö täyteen, naisiin tuolla menolla ei onnistuisi. Baarimikko oli vaihtanut viisikymppiseni punniksi, tietenkin huonolla kurssilla, siihen aikaan kolmella dollarilla piti saada ainakin punta käteen eli 15 dollarilla 5 puntaa? Ja sehän oli jo hyvä raha siihen aikaan, sillä sai jo sutturan yöksi, kun ei ihan nuorta katsellut, ja huoriahan oli Englanti pullollaan. Suurin osa oli toki huonohampaisia, finninaamoja jo roikkuvine vatsoineen, mutta kyllä nekin auttoivat meripojan parlastista eroon.

Aamulla istuin messissä jo aikaisin, olin hakenut emännältä kupin kahvia ja kerrankin kahvi oli tuoretta ja juuri keitettyä, emäntäkin oli kuullut kokkivuositani ruotsalaisilla ja ihmetteli miksi otin junkin-jobin, kerroin että olin perse auki, enkä muuta voinut tehdä kun säkän paikkoja ei ollut. No siitähän kehkeytyi moraalisaarna, miten nuorimies voi sillä lailla rahansa hävittää, ei minkäänlaista tolkkua nykyajan nuorissa, moralisoi muori ja katsoin parhaaksi häipyä ahterimessiin.

Juorut kulki laivassa, ei ollut väliä minkä maalainen oli kyseessä, samanlaisia kaikki, salamana kulkeva juttu levisi kulovalkean tavoin. Olin ollut edellisenä iltana parlastin tyhjentämisreissulla. Taksilla mentiin johonkin syrjäiseen puiston reunaan ja ison puun alle, missä lemmenhetken piti tapahtua. Minä en ollut halukas tähän, koska pieni vesisade tihuutti kaiken kiinnostuksen pois ja niinpä kysyin, eikö naisella ollut kattoa päänsä päällä, ei kuulemma ollut, ja yhtä äkkiä nainen

kipaisi odottavaan taksiin ja katselin kuinka auton perävalot katosivat tummaan yöhön. Vesisade yltyi ja sen kanssa käsikädessä lisääntyi vitutukseni, vääntäisin niskat nurin jos tuon vosun vielä tapaisin. En tiedä kuinka kauan kävelin, ennekuin alkoi vähän kirkaampia katulamppuja tulla vastaan.

Ainoa lohdutukseni oli ajatella siinä kävellessä, miten kostaisin tämän. Herkuttelin erilaisilla kidutusjutuilla, jahka saisin tuon naisen kynsiini. Kumma kyllä osasin lopulta laivaani, kaikki kapakat olivat jo sulkeutuneet ja tämän kävelyreissuni saldo oli likomärät vaatteet ja ihan selvä pää.

Seuraava päivä meni täkkihommia tehdessä, poosu toi taas oordellit päivän töistä: Valkovärin pesua, myös samsanpostit pestäisiin ja sehän tiesi poosuntuolissa kiikkumista. Olihan niin mukava tiikusade, ei pääsis paska palaamaan kiinni, kuten tapahtuisi auringon paisteella. Onneksi en joutunut poosuntuoliin, pääsin heiluttaan levankia ihan täkiltä ja samalla kuuntelemaan jätkien naimareissuja. Miksiköhän ne piti vielä kerrata seuraavana päivänäkin. Puolikas oli jemmannot siivouskaappiin Lahden Erikoista muutaman pullon ja huomasi miehen piristyneen sitten aamusta. Ruokatunnilla odottelin jännityksellä, mitähän herkkuja pajasta tänään kannettaisiin. Messissä alkoi taas tuttu kinastelu, tää on ihan selvästi Wieninleike, yksi uhosi, missä sitruuna ja kapris, kyseli toinen, kolmas joka jo oli kerennyt maistamaan julisti: tämä on jauhoissa pyöriteltyä turskaa ja täytyy sanoa, että ilman maistamista ei tiennyt mitä lautasella oli.

Illalla taas maihinmeno villitsi porukan, minä muitten mukana, nyt olin ukkomiesten porukassa ja odotin mielenkiinnolla iltaa, mitä tapahtuisi, kävivätkö naimisissa olevat kupilla ja jos kävivät, ketkä niistä. Poosu oli naimisissa ja kahden tytön isä ja puheittensa mukaan onnellisesti naimisissa ja niin olivat kolme muutakin kertoneet, ja niinhän siinä sitten kävi, joukossamme oli kaksi huorin tekijää, poosu ja konemies, jonka mietelause: kaksin aina kauniimpi kävi nyt toteen.

Paperirullia oli nosteltu kaijalle jo puolet ja försti kiroili engelsmannien suurpiirteisyyttä, rikkinäisiä rullia tuli tuon tuostakin ruuman uumenista, kraanakuski nosti saman tien hivakan maihin, oli se sitten vaikka karvelin alla, ei kerenneet duunarit ruumassa työntää hiiviä keskelle luukkua, ei muuta kun ylös vaan, oli siinä vakuutusyhtiöllä ihmettelemistä.

Siftaus Swanseaan oli edessä, försti teetti täyden meriklaarin josta vanhemmat täkkärit napisivat, eihän matka ollut kuin muutama kymmenen mailia, johon poosu totesi Bristolin kanaalin joskus olevan tosi paha paikka, jos tuuli äityy pahaksi.

Swansea oli tuttu paikka, olin käynyt Eva Jeaneten kanssa muutaman kerran kyseisessä mestassa. Se oli tyypillinen Englantilainen satama, joen suulle oli ammoin rakennettu kaupunki ja ilmeisesti hevospeleillä siirretty maata ja näin saatu niin kutsuttuja "tokkia" eräänlaisia altaita, missä laivat lossattiin ja lastattiin, näin oli melkein kaikki Englannin satamat tehty. Näissä satamissa varsinkin illalla, kun tuli hienoinen sumu, oli aivan uskomaton tuoksujen sinfonia, kahvi, tee, erilaiset mausteet ja mitä kaikkea tuossa tuoksussa olikaan, aina sen muistaa.

Perämiesten kanssa tuln hyvin juttuun, ainoastaan kipparin kanssa ei meillä juttu luistaneet ja mitäpä se kapteeni nyt kaikista alinta kastia olevan laivapojan kanssa juttelisikaan, ja tuo puhuttelu-tyyli: "jugmanni menee ja hakee pytsin ja pyyhkii pölyt brygältä ja katsoo, että siinä on myös puhdasta vettä", – oliko se sitä kolmannessa persoonassa puhuttelua.

Ero Ruotsalaiseen päällystöön oli ainakin minun mielestä melkoinen, jopa Ms Kungsholmin kapteeni Carl-Otto Wijkmark jutteli täkkäreille kysyen kuulumisia, mutta siitä huolimatta hänestä uhkui tiettyä arvovaltaa, kukaan ei asettanut hänen auktoriteettiään kyseenalaiseksi. Ymmärän

kyllä, että kapteeni on ylin laivayhteisössä, mutta turha paskan tärkeys sai aikaan miehistön keskuudessa vain naureskelua ja arvostelua messissä.

Kylläpä helpotti.

Ensimmäisenä iltana tutussa kapakassa tapasin Sheilan, tuon ammattilaisen, jonka luona olin viettänyt useita öitä, 6-7 puntaa yö, ei tarvinnut olla puun alla vesisateessa ja tällä naisella oli myös suihku sisällä ettei tarvinnut lähteä pihan perälle aamupesua suorittamaan. Puolimatuusi Heikkinen oli jo hyvässä humalassa, hän jankutti tuttua lorua, mitä hän aina kännissä toisti "Lady pukkas papua hydeparkissa, James luki timesiä ja sylki tamesiin", tätä hän saattoi toistaa illan aikana lukemattomia kertoja. Pöydässä istui myös konemies Hagman, joka oli Man-saaren Kallen kaveri, olivat olleet sodan loppuvaiheissa pari vuotta integroituna Man-saarelle ja sieltähän sitä tarinaa riitti. Man-saarten Kalle oli eräänä yönä päättänyt lähteä uimalla saarelta hevon vittuun, niin kuin Kalle oli sen ilmaissut. Man-saari sijaitsee Pohjois-Irlannin ja Englannin välillä Irlannin merellä ja kyllä siinä Kallella olisi uimista riittänyt, noin 30 mailia suuntaansa.

Kallen uimareissu päättyi onneksi lyhyeen, vesi oli ollut 13-14 astetta ja kymmenen metriä uituaan Kalle päätti viisaana miehenä palata vapaaehtoisesti parakkiinsa, muuta seuraamuksia Kalle ei saanut kuin helvetin moisen flunssan, ja sitä seuranneen keuhkokuumeen, joka meinas kyllä tappaa Kallen kun siihen aikaan ei ollut penisiliiniäkään tarjolla jollekin Skönölle, sillä ne tarvittiin muualla solttujen hoitoon. Hagmannin juttuja oli mukava kuunnella ja hän osasi kertoa jutut hyvin, tietysti hieman värittäen, mutta silti. Kapakassa istuessa miesten jutut saivat välissä huimat mittasuhteet, tuntui kuin joka toinen oli jossain vaiheessa ollut legioonassa ja vähintään kersantti, ellei jopa vääpeli, todellisuudessa näitä legioonalaisia Suomesta oli aika vähän.

Seuraava päämäärämme oli Manchester, keskellä Englannin maaseutua oleva tehdaskaupunki johon ajettiin ohi Liverpoolin isoa ojaa pitkin. Ja aika ojalan se olikin, välissä tuntui kuin puunoksat tulisi brygän siivelle asti, niin oli kapea välissä tämä oja ja helvetin mutkikas. Oli siinä eräskin lapion pisto saatu tehdä ennenkuin tämä oli saatu tarpeeksi syväksi laivoja varten. Englantihan oli kanavia täynnä, ei kuitenkaan näin syviä, kuin tämä noin 35 mailia pitkä kanava. Manchester oli siihen aikaan paskainen, punatiilistä rakennettu kaupunki, jossa rivitalojen tapaisten asuntojen rivi jatkui silmin kantamattomiin, ja kun joka piipusta tuli mustaa savua kielten hiilen käytöstä, sai tästä kaupungista aika ankean kuvan, ja kun ilma oli vielä harmaan sumuinen, niin se oli piste iin päälle.

Samana iltana löysimme mukavan pubin, Fox nimeltään, en tiedä mistä paikka oli saanut nimensä, yhtään kettua ei ainakaan kapakassa näkynyt. Sen sijaan tyttöjä kapakka oli pullollaan, ja jotkut jopa ihan hyvännäköisiä, jos nyt pitää englantilaisnaisista. Huomaan että tässä tulee aika soviniisti-sikamaista tekstiä, ainakin kun ajattelee naisia lukijoina, mutta niin se vain oli, me merimiehet olimme siellä vain kahden asian takia, brenkku ja iloluontoiset naiset meitä sinne ajoivat. Huoriahan on ollut Jeesuksen ajoista lähtien, kyllä nainen on ollut aina tietoinen jalkovälistöään ja miten sitä käytettäisiin omiin tarkoituksiin.

Lasti oli pian päällä ja satamaduunarit, nuo englantilaiset herrasmiehet, joilla oli kravattit kaulassa ja kostyymitakki päällensä ja joitten kengät kiilsivät kilvan housun persuuksien kanssa, pakkailivat eväspakkejaan ja tekivät lähtöä, kuten mekin kohti Helsinkiä ja Suomea.